

saaledes købe Obligationer, dog vil man ikke gøre det i Almindelighed uden Rigsdagens Bemyndigelse. F. Eks. har den højtærede Finansminister, naar han har købt sønderjydske Kreditforeningsobligationer, søgt Bemyndigelse hos Rigsdagens Finansudvalg. Jeg kan imidlertid ikke nægte, at rent formelt havde han Bemyndigelse dertil. Man kan gøre dette, men vil i Almindelighed ikke gøre det, i Almindelighed skal en Kassebeholdning være den likvide Beholdning, som man kan tage til. Men det, den højtærede Minister her har tilladt sig, har intet at gøre med Kassedispositioner.

Endelig siger den højtærede Finansminister, og det er det, jeg ikke finder ganske værdigt for ham: Jeg vil nok se den Forretningsmand, som, naar han havde belastet sin Hovedforbindelse, i dette Tilfælde Nationalbanken, svært, ikke, naar der blev tilbudt ham Penge til en billigere Rente end den, han skulde give, tog derimod. Men Staten og den højtærede Finansminister er ikke Forretningsmænd, gaar ikke ud og søger ved et Laan hist og her at skaffe Staten nogle Penge til billig Rente. Det er ikke værdigt for Finansministeren blot at tænke, endsigte at gøre dette. Det er altsaa kun grebet ud af Luften, saaledes maa Finansministeren ikke ræsonnere. Tænk, hvad det kunde føre til! Den højtærede Finansminister kunde laane baade hist og her og søge at skaffe Staten Penge til billig Rente, naar Nationalbanken havde sat sin Diskonto op til 7 pCt.

Hvad angaar disse 7pCt., som jeg har forstaaet, at den højtærede Finansminister betaler for sin Gæld til Nationalbanken, beklager jeg i høj Grad, at Ministeren er gaaet ind derpaa. Da Nationalbanken i Finansaaaret 1919—20 satte sin Diskonto op til 6 pCt., traf jeg med Banken den Aftale, at det ikke gjaldt Staten. Ganske vist havde vi en Aftale af 1914 om, hvorledes man skulde forholde sig i almindelige Tilfælde overfor sligt, nemlig at Staten betalte Diskontoen, men naar den gik saa højt op, var der ikke Mening i for Staten at følge med. Thi hvorfor sætter Nationalbanken sin Diskonto op? Det gør den dog ikke overfor Staten, det gør den for Pengeforholdenes Skyld her i Landet, for at faa en indskrænket Kreditgivning, ikke alene for sig selv, men ogsaa for Bankerne, for at paalægge et vist Tryk, hvorefter man kan vente, at Omsætning og Handel især af usund Art indskrænkes.

Jeg maa tilstaa, at jeg er bange for, det gaar saadan, at man ved en høj Diskonto generer de gode og sunde Forretninger, medens de daarlige Forretninger, Svindelforretningerne, betaler hvilken Rente, det skal være, blot de kan faa Penge. Jeg er ikke saa overbevist om, uden at jeg ellers skal komme ind paa dette Spørgsmaal, at en høj Diskonto er saa nyttig, som man vil mene, men i alt Fald kommer den ikke Staten det allermindste ved. Statens hele Forhold til Nationalbanken kan Banken ikke regulere, og jeg begriber ikke, at den højtærede Finansminister ikke har søgt Aftale med Nationalbanken paa dette Omraade. Jeg tror ikke, at denne Bank, saaledes som Forholdet er, idet Nationalbanken er Statens Bank, i alt Fald efter Nationalbankdirektionens tidligere Stilling, vilde kunne modsætte sig, at den meget høje Rente, som Staten her betaler, blev nedsat.

Endelig maa jeg nævne, at Finansministeren i det samme Foredrag siger, at han mener at have stiltiende Bemyndigelse fra Folketingets Finansudvalg til at have dette Laan gaaende — saaledes maa jeg udtrykke mig. Laanet blev stiftet i September. Den Beretning derom, som jeg rent tilfældigt læste, skriver sig fra den 11. December samme Aar. Hvad denne Beretning angaar, meddeles den efter Skik og Regel Folketingets Finansudvalg som en Beretning om Kassebeholdningen og Reservefondens Omsætninger i det sidst forløbne Aar, fra den 1. December forrige Aar til den 31. November indeværende Aar. Denne Beretning sendes fra Statsboghoderiet. Jeg har paa forskellig Vis nogen Erfaring med Hensyn til Folketingets Finansudvalg — jeg har ogsaa været Medlem af dette høje Udvalg —, og jeg har aldrig set, at noget Menneske nogen Sinde har beskæftiget sig med denne Beretning, undersøgt den, ja blot læst den. Jeg har dannet en Undtagelse fra denne Regel, fordi jeg har interesseret mig for disse Forhold, men i al Almindelighed gaar det saadan til i Finansudvalget, at denne Beretning sendes fra Finansministeriet, og naar Finanslovbetænkningen kommer til Ministerierne til Samraad o. s. v., er den end ikke trykt. Den kommer først med, naar Betænkningen skal afleveres; saa interesseløs plejer man at anse den for at være, og jeg maa tilstaa: i al Almindelighed er den det ogsaa. Jeg fandt den altsaa ganske tilfældigt. Jeg havde ingen Grund til der at